

Samen werken/samenwerken en vertrouwen

Informatiedeling in en met de Huizen van het Kind

8ste Congres Opvoedingsondersteuning
10 December 2015

Tim Ogenhaffen
Doctoraatsbursaal Welzijnsrecht KU Leuven

Samen werken of samenwerken?

BELGISCH STAATSCOURANT

MONITEUR BELGE

Hoofdstuk 3. Huizen van het Kind

Afdeling 1. Algemene bepalingen

is een **lokaal samenwerkingsverband** tussen actoren op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen.

is een lokaal samenwerkingsverband tussen actoren op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen. Het initiatief verloopt in samenwerking met het lokaal bestuur het initiatief op zich.

over nadere regels bepalen.

Men krijgt een divers aanbod op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen.

Men krijgt een divers aanbod op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen.

Men krijgt een divers aanbod op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen.

Men krijgt een divers aanbod op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen.

Men krijgt een divers aanbod op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen.

Men krijgt een divers aanbod op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen.

dat zich aanpast aan maatschappelijke veranderingen en dat elk kind, toegang heeft.

tsvol en laagdrempelig aanbod vanuit het perspectief

het Kind

alingen

band tussen actoren op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, vermeld in dit decreet.

preventieve gezinsondersteuning, kan initiatief verloopt in samenwerking met het lokaal bestuur.

het vlak van preventieve gezinsondersteuning bijeen. preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om de sociale cohesie te bevorderen.

id, kan onder verschillende vormen aangeboden worden. Het initiatief verloopt in samenwerking met het lokaal bestuur.

Meerwaarde creëren door samenwerking

“In het Huis van het Kind werken verschillende partners samen: lokale besturen, organisaties én gezinnen.

Samenwerken betekent hier zoveel meer dan alleen 'samen' en 'werken'.

Het is samen je schouders onder iets zetten.

Samen denken en doen.

En bovenal elkaar aanvullen, door elk te doen waar je goed in bent.

Want enkel zo overstijgt ieder zijn eigen kracht en creëer je samen meerwaarde voor anderen en voor elkaar.

?

Beroepsgeheim

Bron: <http://www.huizenvanhetkind.be/hk/img/boom-HVHK-a4.jpg> en
<http://www.huizenvanhetkind.be/hk/img/Basiskader.pdf>

Het beroepsgeheim

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- Oorsprong
 - Frankrijk
 - Colloque singulier tussen arts en (onmondige en onwetende) patiënt
- Evoluerende context
 - Van colloque singulier naar gelijktijdige en opeenvolgende ‘multiple relations’ in en tussen hulpverleningsnetwerken en cliënten(contexten)
 - Elke relatie brengt eigen loyaliteit mee: “Ja, maar...”
 - Nauwere samenwerking met justitie
 - Deskundigenonderzoeken, hulpverleningsplannen, opvolgings- en behandelingsverslagen, probatie, internering...

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

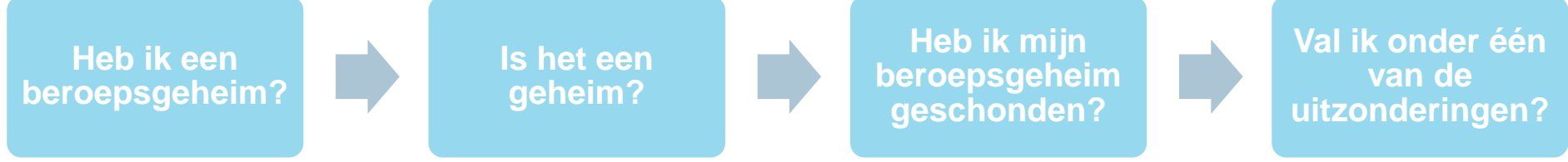

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- Twee belangen en twee visies
 - Privaat belang van de cliënt
 - Functionele benadering
 - Algemeen belang
 - Vertrouwen in beroep & maatschappelijk belang
 - Absolute benadering
 - Niet onverenigbaar
 - Overwicht functionele benadering

Heb ik een beroepsgeheim ?

- Ik ben geneesheer, heekundige, officier van gezondheid, apotheker of vroedvrouw.
- Ik ben door mijn beroep of staat een **noodzakelijk vertrouwensfiguur**
- Volgens een **bijzondere wet** heb ik een beroepsgeheim

Ik handel **niet** binnen een **mandaat**

Is het een geheim ?

Ik bezit **uit de aard** van mijn beroep of omdat het mij is **toevertrouwd** informatie die **niet bedoeld is om openbaar** te maken.

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Ik maakte **met opzet** (willens en wetens) een geheim **bekend** aan om het even welke **derde**

Ik ben strafrechtelijk, tuchtrechtelijk en arbeidsrechtelijk vervolgbaar en het geheim is als bewijs ontoelaatbaar TENZIJ...

Ik spreekplicht heb

Ik spreekrecht heb

Wettelijke verplichting

Schuldig verzuim

Getuigenis in rechte

Eigen verdediging

Wettelijk meldrecht

Noodtoestand

Client slachtoffer

Gedeeld en gezamenlijk beroepsgeh

Toestemming client

Het beroepsgeheim?

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- “Wie heeft beroepsgeheim?” = relevante vraag
 1. Heb IK beroepsgeheim?
 2. Heeft de **PERSOON WAARMEE IK SPREEK** beroepsgeheim?
 - enkel informatiedeling met andere geheimplichtigen
(zie verder: gedeeld beroepsgeheim)

Heb ik een
beroepsgeheim?

Is het een
geheim?

Heb ik mijn
beroepsgeheim
geschonden?

Val ik onder één
van de
uitzonderingen?

- **Artikel 458** Strafwetboek

Geneesheren, heekundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte (of voor een parlementaire onderzoekscommissie) getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- Artikel 458 Strafwetboek

Geneesheren, heekundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd

...

1. In de wet opgesomd OF
2. "... personen die een functie of een missie met een vertrouwelijk karakter uitoefenen en die door de wet, de traditie of de gewoonte als noodzakelijke bewaarders van de hun toevertrouwde geheimen worden beschouwd." (Cassatie

20/02/1905; 30/10/1978 ...)

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- **Artikel 458 Strafwetboek**

Geneesheren, heekundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd

1. In de wet opgesomd OF

2. **Noodzakelijke vertrouwensberoepen**

- Vertrouwensrelatie is essentieel voor uitoefenen functie
- Cliënt is genoodzaakt zich tot hen te richten en hen in vertrouwen te nemen
 - Cliënt heeft hulp nodig en moet in ruil deel van privacy prijsgeven aan hulpverlener
 - Hulpverlener krijgt geen vertrouwen zonder garantie van geheimhouding en kan zijn beroep niet uitoefenen
- Dus niet: kapper, journalist, bank, zelfhulpgroep
- Binnen hulpverlening en justitie
 - Advocatuur
 - Magistratuur
 - **Brede categorie van zorgverstrekkers en hulpverleners**

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- Artikel 458 Strafwetboek

1. In de wet opgesomd OF
2. Vertrouwensberoepen
3. Staat

- Bijzondere wettelijke bepalingen

- Voorbeelden:

- OCMW-decreet, Jeugdbeschermingswet, Decreet Geestelijke Gezondheidszorg, gemeenschapsdecreten over jeugdhulp,...
- Wet Geïntegreerde Politiedienst

- Meestal ruim : medewerking verlenen aan

- dus ook: vrijwilligers, stagiairs, ondersteunend personeel, inspecteurs, pleeggezinnen, vertrouwens- of bijstandspersoon...
- weliswaar “voor zover” ze hun medewerking verlenen aan

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

HUIS VAN HET **KIND**

- **Bijzondere wettelijke bepalingen?**

- Decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning
- Besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning
- Decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp

Art. 7. Met behoud van de toepassing van artikel 72 tot en met 76 waaronder het gezamenlijk en gedeeld beroepsgeheim, zijn alle personen die hun medewerking verlenen aan de toepassing van dit decreet, gebonden door de geheimhoudingsplicht met betrekking tot de gegevens waarvan ze bij de uitoefening van hun opdracht kennis krijgen en die daarmee verband houden.

Elke overtreding van dit artikel wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro.

→ **Geen beroepsgeheim “Huis van het kind”**

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

ACTOREN BINNEN

HUIS VAN HET **KIND**

- Combinatie van

1. Bijzondere wettelijke bepalingen

- Kind&Gezin: Decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp
- CLB: Decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding
- OCMW: Decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de OCMW's
- ...

2. Noodzakelijke vertrouwensberoepen.

- Zorgverleners familiehelp, Kind en preventie, ...

- Maar niet allemaal beroepsgeheim

- Beleidsinstanties, speelpleinwerking, scholen,

Heb ik een beroepsgeheim ?

Ik ben geneesheer, heelkundige, officier van gezondheid, apotheker of vroedvrouw.

Ik ben door mijn beroep of staat een **noodzakelijk vertrouwensfiguur**

Volgens een **bijzondere wet** heb ik een beroepsgeheim

Ik handel **niet** binnen een **mandaat**

Is het een geheim ?

Ik bezit **uit de aard** van mijn beroep of omdat het mij is **toevertrouwd** informatie die **niet bedoeld is om openbaar te maken**.

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden ?

Ik maakte **met opzet** (willens en wetens) een geheim **bekend** aan om het even welke **derde**

Ik ben strafrechtelijk, tuchtrechtelijk en arbeidsrechtelijk vervolgbaar en het geheim is als bewijs ontoelaatbaar
TENZIJ...

Ik spreekplicht heb

Wettelijke verplichting

Schuldig verzuim

Getuigenis in rechte

Eigen verdediging

Wettelijk meldrecht

Noodtoestand

Client slachtoffer

Gedeeld en gezamenlijk beroepsgeheim

Toestemming client

Ik spreekrecht heb

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

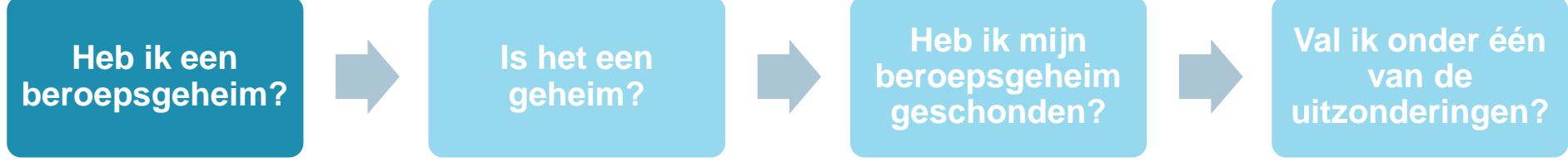

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- Knelpunt: ‘dubbel mandaat’
 - Naast eigenlijke hulpverlening, mandaat vanwege een gerechtelijke of administratieve overheid of privé-instelling
 - Probleem: inschakeling van externe hulpverleners in justitiële circuit
 - Principe: beroepsgeheim geldt niet volledig t.a.v. opdrachtgever: rapporteringsplicht i.f.v. wat verband houdt met opdracht
 - Uitzondering: vertrouwelijke informatie ontvangen buiten de krijtlijnen van de opdracht: beroepsgeheim, mag niet worden meegedeeld aan opdrachtgever
 - Belang van openheid en duidelijkheid, vanaf het begin!

Heb ik een beroepsgeheim ?

- Ik ben geneesheer, heilkundige, officier van gezondheid, apotheker of vroedvrouw.
- Ik ben door mijn beroep of staat een **noodzakelijk vertrouwensfiguur**
- Volgens een **bijzondere wet** heb ik een beroepsgeheim

Ik handel **niet** binnen een **mandaat**

Is het een geheim ?

Ik bezit **uit de aard** van mijn beroep of omdat het mij is **toevertrouwd** informatie die **niet bedoeld is om openbaar te maken**.

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden ?

Ik maakte **met opzet** (willens en wetens) een geheim **bekend** aan om het even welke **derde**

Ik ben strafrechtelijk, tuchtrechtelijk en arbeidsrechtelijk vervolgbaar en het geheim is als bewijs ontoelaatbaar TENZIJ...

Ik spreekplicht heb

Ik spreekrecht heb

Wettelijke verplichting

Schuldig verzuim

Getuigenis in rechte

Eigen verdediging

Wettelijk meldrecht

Noodtoestand

Client slachtoffer

Gedeeld en gezamenlijk beroepsgeheim

Toestemming client

Vraag 2: Wat is geheim?

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

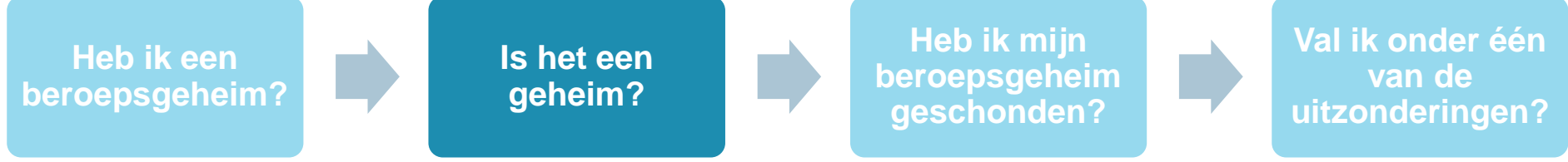
Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- **Geheim**

- Alles wat niet bedoeld is om openbaar te worden gemaakt
- Geheim uit zijn aard of omdat aan de hulpverlener toevertrouwd
- Zolang cliënt belang heeft dat het niet wordt bekendgemaakt, zelfs na overlijden
- Ook informatie over derden
- Eventueel ook louter feit dat betrokkene 'cliënt' of gekend is
- Niet geanonimiseerde informatie

Heb ik een beroepsgeheim ?

- Ik ben geneesheer, heekundige, officier van gezondheid, apotheker of vroedvrouw.
- Ik ben door mijn beroep of staat een **noodzakelijk vertrouwensfiguur**
- Volgens een **bijzondere wet** heb ik een beroepsgeheim

Ik handel **niet** binnen een **mandaat**

Is het een geheim ?

Ik bezit **uit de aard** van mijn beroep of omdat het mij is **toevertrouwd** informatie die **niet bedoeld is om openbaar** te maken.

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Ik maakte **met opzet** (willens en wetens) een geheim **bekend** aan om het even welke **derde**

Ik ben strafrechtelijk, tuchtrechtelijk en arbeidsrechtelijk vervolgbaar en het geheim is als bewijs ontoelaatbaar TENZIJ...

Ik spreekplicht heb

Ik spreekrecht heb

Wettelijke verplichting

Schuldig verzuim

Getuigenis in rechte

Eigen verdediging

Wettelijk meldrecht

Noodtoestand

Client slachtoffer

Gedeeld en gezamenlijk beroepsgeheim

Toestemming client

Vraag 3: Wat bij een schending?

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- **Artikel 458 Strafwetboek**

Geneesheren, heelkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd en deze bekendmaken buiten het geval dat ze worden geroepen om in rechte of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en een geldboete van honderd tot vijfhonderd euro.

Heb ik een
beroepsgeheim?

Is het een
geheim?

Heb ik mijn
beroepsgeheim
geschonden?

Val ik onder één
van de
uitzonderingen?

- Geheimen die hen zijn toevertrouwd bekendmaken
 - Schending = misdrijf
 - Opzet
 - Wetens en willens bekendmaken
 - Geen bijzonder opzet (oogmerk om te schaden) vereist
Bekendmaken om cliënt te helpen
 - Niet: nalatigheid of onoplettendheid
Dossier vergeten op de bus
 - Bekendmaking van geheimen aan derden
 - Derde = ieder ander dan geheimdrager en cliënt
Eigen directeur
 - Wijze van bekendmaking is niet relevant
Mondeling, laten meekijken op scherm, doorgeven van document, telefonisch, e-mail...
 - Ook bevestiging van reeds gekend feit

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

- Geheimen die hen zijn toevertrouwd bekendmaken

- Schending = misdrijf

- Gevolgen

1. Strafvervolging

- Uiterst zelden

2. Ontoelaatbaar bewijs

- Vervolging op basis van informatie verkregen door schending van het beroepsgeheim

3. Strafzaken

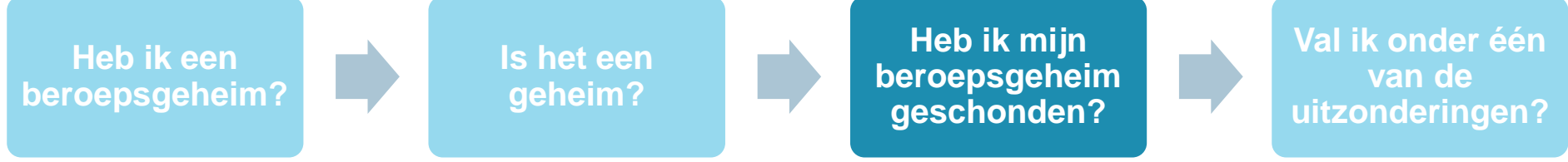
4. Burgerlijke zaken

5. Tuchtrechtelijk

- Ambtenaren

6. Arbeidsrechtelijk

7. Vertrouwensrelatie met cliënt!

Heb ik een beroepsgeheim ?

- Ik ben geneesheer, heekundige, officier van gezondheid, apotheker of vroedvrouw.
- Ik ben door mijn beroep of staat een **noodzakelijk vertrouwensfiguur**
- Volgens een **bijzondere wet** heb ik een beroepsgeheim

Ik handel **niet** binnen een **mandaat**

Is het een geheim ?

Ik bezit **uit de aard** van mijn beroep of omdat het mij is **toevertrouwd** informatie die **niet bedoeld is om openbaar** te maken.

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden ?

Ik maakte **met opzet** (willens en wetens) een geheim **bekend** aan om het even welke **derde**

Ik ben strafrechtelijk, tuchtrechtelijk en arbeidsrechtelijk vervolgbaar en het geheim is als bewijs ontoelaatbaar TENZIJ...

Ik spreekplicht heb

Ik spreekrecht heb

Wettelijke verplichting

Schuldig verzuim

Getuigenis in rechte

Eigen verdediging

Wettelijk meldrecht

Noodtoestand

Client slachtoffer

Gedeeld en gezamenlijk beroepsgeh

Toestemming client

Vraag 4: Zijn er uitzonderingen?

Heb ik een beroepsgeheim?

Is het een geheim?

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Val ik onder één van de uitzonderingen?

Spreekplicht

spreekrecht

Wettelijke
verplichting

Schuldig
verzuim

Getuigenis
in rechte

Eigen
verdediging

Wettelijk
meldrecht

Nood-
toestand

Cliënt
slachtoffer

Gedeeld en
gezamenlijk
beroepsgeh

Toestem-
ming cliënt

- **Wettelijke verplichting**
 - Wetten, decreten of ordonnanties
 - Wet in materiële zin (ook besluiten)
 - Verplichting of toelating?
- **Voorbeelden**
 - Ambtelijke en private aangifteplicht
 - Art 30 Sv
 - Art 29 Sv
 - Rapportageplichten

- **Getuigenis in rechte**

- Onderzoeksrechter, rechtbank of parlementaire onderzoekscommissie
- Spreekrecht en zwijgrecht
- Rechterlijke controle op misbruik van zwijgrecht

- **Eigen verdediging**

- i.g.v. straf- of tuchtrechtelijke vervolging van hulpverlener, bv.:
 - Cliënt stelt hulpverlener aansprakelijk wegens beroepsfout
 - Vervolging wegens schuldig hulpverzuim
- “Equality of arms”:
 - om zich optimaal te kunnen verdedigen, moet informatie doorstromen naar advocaat en andere procespartijen

- **Wettelijk meldrecht**

- **Artikel 458bis Strafwetboek**

Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische **integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon** en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

- **Wettelijk meldrecht**

- **Artikel 458bis Strafwetboek**

Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

- **Wettelijk meldrecht**

- **Artikel 458bis Strafwetboek**

Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

- **Wettelijk meldrecht**

- **Artikel 458bis Strafwetboek**

Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

- **Wettelijk meldrecht**

- **Artikel 458bis Strafwetboek**

Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

- **Wettelijk meldrecht**

- **Artikel 458bis Strafwetboek**

Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

- **Wettelijk meldrecht**

- **Artikel 458bis Strafwetboek**

Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

- **Noodtoestand**

= Rechtvaardigingsgrond: strafbaar karakter van het feit verdwijnt

- Doorbreken van beroepsgeheim is noodzakelijk, en enige mogelijkheid, omwille van een ernstig en dreigend gevaar voor een hoger te beschermen belang
- Fysieke of seksuele integriteit hoger belang dan privacy

- Feiten waarvan cliënt het slachtoffer is

= in het belang van de Cliënt

- Artikel 458 Sw. beoogt de cliënt te beschermen
- Aandacht voor de concrete omstandigheden en de overwegingen van de cliënt zelf

- **Gedeeld beroepsgeheim**

- Aan een door het beroepsgeheim gebonden persoon
- Binnen dezelfde hulpverleningscontext
 - Betrokkenheid & finaliteit
- Noodzakelijke gegevens
 - Need to know vs. nice to know
 - Gezamenlijk beroepsgeheim (teamverband): “nuttige gegevens”
- In het belang van (de hulpverlening aan) de cliënt
- **Geïnformeerde** cliënt
 - Verzetsmogelijkheid
 - Transparantie
 - Zowel structureel als individueel
 - Liefst via of in aanwezigheid van cliënt

• ? Toestemming cliënt

- Opheffing beroepsgeheim?
 - Weinig erkenning in rechtspraak
 - Langzaam meer bijval in rechtsleer
 - Sijpelt door in wetgeving
- Absolute vs. functionele benadering
- Voorafgaand, vrij, specifiek, geïnformeerd en uitdrukkelijk
 - Verkrijgen instemming in gedwongen of aanklappende context: delicaat, maar niet onmogelijk
 - Verkrijgen van instemming bij wilsonbekwame cliënten?
- Geen spreekplicht voor de zorgverlener
- Bij voorkeur informatiedoorstroming via of in aanwezigheid van cliënt

- **Schuldig hulpverzuim – artikel 422*bis* Sw.**

Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die verzuimt hulp te verlenen of te verschaffen aan iemand die in groot gevaar verkeert, hetzij hij zelf diens toestand heeft vastgesteld, hetzij die toestand hem is beschreven door degenen die zijn hulp inroepen.

Voor het misdrijf is vereist dat de verzuimer kon helpen zonder ernstig gevaar voor zichzelf of voor anderen. Heeft de verzuimer niet persoonlijk het gevaar vastgesteld waarin de hulpbehoevende verkeerde, dan kan hij niet worden gestraft, indien hij op grond van de omstandigheden waarin hij werd verzocht te helpen, kon geloven dat het verzoek niet ernstig was of dat er gevaar aan verbonden was.

- **Schuldig hulpverzuim – artikel 422*bis* Sw.**

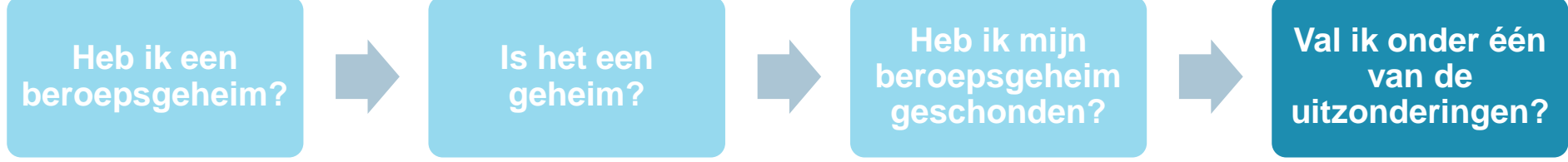
Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die verzuimt hulp te verlenen of te verschaffen aan iemand die in groot gevaar verkeert, hetzij hij zelf diens toestand heeft vastgesteld, hetzij die toestand hem is beschreven door degenen die zijn hulp inroepen.

Voor het misdrijf is vereist dat de verzuimer kon helpen zonder ernstig gevaar voor zichzelf of voor anderen. Heeft de verzuimer niet persoonlijk het gevaar vastgesteld waarin de hulpbehoevende verkeerde, dan kan hij niet worden gestraft, indien hij op grond van de omstandigheden waarin hij werd verzocht te helpen, kon geloven dat het verzoek niet ernstig was of dat er gevaar aan verbonden was.

- **Schuldig hulpverzuim – artikel 422bis Sw.**

- Feitelijke toestand van groot gevaar
- Kan helpen zonder ernstig gevaar voor zichzelf of anderen
- Hulp verlenen of verschaffen
- Algemeen opzet
- Strafverzwaring wanneer de persoon die in gevaar is een minderjarige of kwetsbare persoon is
- Mogelijke conflictsituatie
 - Beroep op derdenhulp => vrijgeven informatie met geheim karakter aan derde
 - Afweging: afwenden groot gevaar versus respecteren geheimhoudingsplicht

Heb ik een beroepsgeheim ?

- Ik ben geneesheer, heekundige, officier van gezondheid, apotheker of vroedvrouw.
- Ik ben door mijn beroep of staat een **noodzakelijk vertrouwensfiguur**
- Volgens een **bijzondere wet** heb ik een beroepsgeheim

Ik handel **niet** binnen een **mandaat**

Is het een geheim ?

Ik bezit **uit de aard** van mijn beroep of omdat het mij is **toevertrouwd** informatie die **niet bedoeld is om openbaar** te maken.

Heb ik mijn beroepsgeheim geschonden?

Ik maakte **met opzet** (willens en wetens) een geheim **bekend** aan om het even welke **derde**

Ik ben strafrechtelijk, tuchtrechtelijk en arbeidsrechtelijk vervolgbaar en het geheim is als bewijs ontoelaatbaar TENZIJ...

Ik spreekplicht heb

Ik spreekrecht heb

Wettelijke verplichting

Schuldig verzuim

Getuigenis in rechte

Eigen verdediging

Wettelijk meldrecht

Noodtoestand

Client slachtoffer

Gedeeld en gezamenlijk beroepsgeheim

Toestemming client

Hoe is samenwerking mogelijk?

Partners met beroepsgeheim

Ik spreekrecht heb

Getuigenis in rechte

Eigen verdediging

Wettelijk meldrecht

Noodtoestand

Client slachtoffer

Gedeeld en gezamenlijk beroepsgeheim

Toestemming cliënt

Partners zonder beroepsgeheim

Onderlinge informatiedeling als

1. Gedeeld beroepsgeheim
2. Toestemming cliënt
3. (fase voor) wettelijk meldrecht
4. Noodtoestand

Onderlinge informatiedeling steeds mogelijk

(mits inachtneming discretieplicht)

Informatiedeling steeds mogelijk (mits inachtneming discretieplicht)

Informatiedeling mogelijk als (1) toestemming, (2) (fase voor) wettelijk meldrecht, (3) noodtoestand

- **Samengevat: informatiedeling kan (mits inachtneming discretieplicht)**
 1. Als zender niet geheimplichtig is
 2. Van geheimplichtige naar niet-geheimplichtige als
 - Geen geheim (of binnen mandaat)
 - Geheim, maar
 - Noodtoestand
 - Fase voor 458bis
 - Toestemming (?)
 3. Van geheimplichtige naar geheimplichtige als
 - Geen geheim (of binnen mandaat)
 - Geheim, maar
 - Noodtoestand
 - Fase voor 458bis
 - Gedeeld BG
 - Toestemming (?)

- Samen werken of samenwerken?

“In het Huis van het Kind werken verschillende partners samen: lokale besturen, organisaties én gezinnen.

Samenwerken betekent hier zoveel meer dan alleen ‘samen’ en ‘werken’.

Het is samen je schouders onder iets zetten.

Samen denken en doen.

En bovenal elkaar aanvullen, door elk te doen waar je goed in bent.

Want enkel zo overstijgt ieder zijn eigen kracht en creëer je samen meerwaarde voor anderen en voor elkaar.

?

Beroepsgeheim

Bron: <http://www.huizenvanhetkind.be/hk/img/boom-HVHK-a4.jpg> en
<http://www.huizenvanhetkind.be/hk/img/Basiskader.pdf>

- Samen werken of samenwerken?

Samenwerken kan...

1. Wanneer er het geen geheim is
 - e.g. werken rond problematieken (i.p.v. individuen)
2. Wanneer geheimplichtigen samenwerken
 - ruime mogelijkheden (ook naar dossiervorming)
3. Wanneer er gevaar of toestemming is

... mits oog voor bepaalde grenzen

- Besef van het **waarom** van de grenzen